

[Henning Rasmussen]

Det er meget vigtigt også at få sagt, og især i dag, at diskussionen om disse etiske problemer – og den stillingtagen, diskussionen må ende i – aldrig må blive en diskussion alene for og blandt medicinske fagfolk, jurister, politikere og lignende grupper. De principper, vi følger i vort land på disse områder, og de regler, vi fastsætter på grundlag af disse principper, må være diskuteret så vidt og så bredt, som det er muligt, og så længe, som det er nødvendigt, for at et acceptabelt flertal i Folketinget kan sige ja med ro i sindet. Dermed mener jeg, at vi skal føle os sikre på, at de ændrede regler accepteres i rimeligt omfang i befolkningen, også når den enkelte står i den situation, hvor reglen anvendes.

Der har heldigvis i de senere år været en klart stigende interesse for at diskutere de etiske problemer ved udviklingen inden for den medicinske teknik. Det har også i høj grad kunnet mærkes i Folketinget, hvor de seneste års forslag og debatter om etiske spørgsmål har optaget os alle. Vi håber derfor meget i Socialdemokratiet, at det snart må være muligt at nå et resultat med hensyn til, hvordan arbejdsgrundlagets struktur og sammensætningen af et debatterende, debat-skabende og rådgivende etisk råd eller en kommission skal være. Vi trænger til afklaring og til beslutning.

Det er vanskeligt at vurdere, hvor langt ud i befolkningen debatten om de problemer, der er ved at anerkende hjernedød som kriterium ved siden af hjertedødkriteriet, har været ført, hvor meget tv, radio, aviser, tidskrifter, foreninger og andre har været i stand til at nå ud til dem, der ønsker at være orienterede og danne sig en mening, men det er sikkert, at antallet af mennesker, der har et kendskab til disse forhold, er stigende, og jeg føler mig overbevist om, at flere og flere accepterer, at der må ændringer til i vor lovgivning på disse områder.

Nu vil interessen og debatten givetvis nå et nyt højdepunkt. Forslaget fra justitsministeren vil blive kendt landet over; hørings-svarene vil give interesse og omtale, og det vil debatten i Folketinget formentlig også. Vi håber derfor i den socialdemokratiske gruppe, at den fornyede debat vil få et omfang og et indhold, der gør det muligt for Folketinget at tage stilling inden for rimelig tid, men vi

ønsker ikke at fastsætte en tidsfrist – og slet ikke i dag.

Vi synes i øvrigt, at det i denne sag er i orden, at regeringen har fremsat sit lovforslag i Folketinget samtidig med, at det er sendt til udtalelse hos de mange instanser, som har fået det samtidig med os. Det kan meget vel betyde, at debatten bliver friere og bredere rundt omkring i landet, end den ellers ville være blevet. Vi kan også leve med, at vi her ved førstebehandlingen så må undvære de mange oplysninger og synspunkter, som svarene fra de spurgte vil indeholde.

Om selve lovforslaget vil jeg sige følgende:

I en sag af denne art er det helt naturligt, at vi tager stilling hver for sig og ikke som gruppe. Jeg kan derfor ikke tale på alles vegne, men med det forbehold vil jeg sige følgende på gruppens vegne:

Vi mener, at man i dag med absolut sikkerhed kan sige, om hjernens funktion er uopretteligt standset, og at det kun er et spørgsmål om timer eller dage, før hjertet og åndedrættet standser, uden at nogen læge med nogen form for behandling kan hindre det, og at hjerte og lunger tilmed i den periode kun kan fungere, hvis man bruger respirator og anden teknik.

Vi mener også, at de krav, der er foreslået stillet til de nødvendige undersøgelses indhold, til lægernes kvalifikationer og til det udstyr, der anvendes, sikrer, at resultatet er korrekt.

Jeg synes også, det er værd at nævne, at kun to lande i Vesteuropa: Sverige og Danmark, endnu ikke har indført dette supplerende dødkriterium, og vi er glade for at vide, at meget tyder på, at svenskerne har taget debatten op, og hvorvidt det skal indføres i deres land sideløbende med, at vi har det.

Meget tyder altså på, at skulle sagen alene afgøres på et lægeligt og teknisk grundlag, var det relativt let at sige ja, men det skal det ikke.

Vi ved også, at flere og flere mennesker stiller det spørgsmål: er det menneskeligt rigtigt og dermed etisk forsvarligt at fortsætte en behandling af et legeme, der har mistet hjernens brug for altid, og som kun kan fungere mekanisk i meget kort tid endnu? Vi er i vor gruppe meget tilbøjelige til at sige: nej, det er ikke etisk rigtigt. Det er derfor også